

Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda

Fastställd av regionfullmäktige
Framtagen av regionstyrelseförvaltningen
Datum 2023-01-01
Gäller 2023-2026
Ärendenr RS 2022/330
Version [1.0]

Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda

Innehåll

1. Inledning	3
2. Tillämpningsområde	3
2.1 Portalbestämmelse	3
2.2 Sammanträden och förrättningar	4
3. Ersättning för förlorad arbetsinkomst	4
3.1 Rätten till ersättning för förlorad arbetsinkomst	4
3.2 Generella villkor för ersättning	4
3.3 Villkor för ersättning till timanställda	4
3.4 Sammanträde/förrättning på ledig tid.....	5
3.5 Villkor för anställda som arbetar natt.....	5
3.6 Ersättning för faktisk sammanträdestid.....	5
3.7 Villkor för ersättning vid förkortat eller inställt sammanträde.....	5
3.8 Begäran om ersättning	5
3.9 Krav på intyg.....	6
3.10 Villkor för egenföretagare	6
3.11 Maxbelopp för ersättning.....	6
4. Ersättning för förlorade pensions- och semesterförmåner	6
4.1 Pensionsförmån	6
4.2 Semesterförmån	6
5. Arvoden	7
5.1 Nivåbestämning av arvoden.....	7
5.2 Sammanträdesarvode	7
5.3 Årsarvode	7
5.4 Årsarvode för uppdrag på heltid eller betydande del av heltid	7
5.5 Arvoden till regionråd.....	7
5.6 Förändringar för regionråd i samband med val.....	8

5.7 Maxbelopp för utbetalat arvode per kalendermånad	8
5.8 Arvoden för tillfälliga beredningar	8
5.9 Maxbelopp för heldagsarvode	8
5.10 Begäran om arvode eller kostnadsersättning för resa eller andra utlägg	8
6. Rese- och traktamentsersättning	8
6.1 Resekostnadsersättning och traktamente.....	8
6.3 Schablonersättning för regionråd	9
6.4 Regler för förtroendevald med funktionsnedsättning.....	9
7. Ersättning för barntillsynskostnader	9
7.1 Villkor för ersättning	9
8. Övriga bestämmelser	9
8.1 Rätt till ledighet motsvarande semester	9
8.2 Villkor för sjukfrånvaro	9
8.3 Rätt till föräldraledighet	10
8.4 Tillfälliga uppdrag för annan huvudman	10
8.5 Rätt till ledighet för annan tjänstgöring.....	10
8.6 Ansökan om annan ledighet.....	10
9. Tolkning och tillämpning av regelverk.....	10

1. Inledning

I kommunallagens 4 kap 12-15 §§ återfinns bestämmelser om ekonomisk ersättning till förtroendevalda. Motiven till bestämmelserna är att underlätta rekrytering av förtroendevalda och att inga medborgare av ekonomiska skäl ska behöva avstå från ett förtroendeuppdrag.

Det är regionfullmäktige som beslutar om grunderna för ersättningar till förtroendevalda. Kommuner får själva utforma sina ersättningssystem, men ersättningarna ska vara skäliga. Vad som avses med skälig ersättning anges inte närmare i lagstiftningen. Av förarbeten framgår att skäligheten får bedömas utifrån lokala förutsättningar och att en skälig ersättning innefattar både en lägsta och en högsta nivå på ersättningen.

I 12 § regleras bland annat att ”förtroendevalda har rätt till skälig ersättning för de arbetsinkomster och ekonomiska förmåner som de förlorar på grund av uppdraget”. Detta gäller dock inte för förtroendevalda som fullgör sitt uppdrag på heltid eller en betydande del av heltid. Heltidsuppdrag ersätts regelmässigt med årsarvoden och kan, från ersättningssynpunkt men inte ur andra aspekter, jämföras med en vanlig anställning.

I 14 § regleras att fullmäktige får besluta att förtroendevalda i skälig omfattning ska få:

1. ersättning för resekostnader och andra utgifter som föranleds av uppdraget
2. arvode för det arbete som är förenat med uppdraget
3. pension
4. andra ekonomiska förmåner

I 15 § regleras att om fullmäktige beslutar om arvode ”ska arvodet bestämmas till lika belopp för lika uppdrag. Detta gäller dock inte förtroendevalda som fullgör uppdragen på heltid eller en betydande del av heltid.”

Principen om lika arvode för lika uppdrag medför att ersättningsformerna förlorad arbetsinkomst och arvode måste hållas isär.

För förtroendevalda på heltid eller betydande del av heltid gäller dock inte principen om lika arvode, utan här äger fullmäktige rätt att differentiera arvoden till förtroendevalda med lika uppdrag.

2. Tillämpningsområde

2.1 Portalbestämmelse

Dessa bestämmelser gäller för ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar, de som fullgör förtroendeuppdrag som anges i 4 kap. 2 § första stycket kommunallagen samt revisorer. Med förtroendevalda avses också ledamöter och ersättare i den beslutande församlingen, förbundsstyrelsen eller någon annan nämnd, de beslutande församlingarnas beredningar samt revisorer i ett kommunalförbund (förtroendevalda enligt 4 kap 1 § kommunallagen).

Även ledamöter som utses av regionfullmäktige att företräda Region Gotland i något sammanhang omfattas av dessa bestämmelser samt de av partierna utsedda gruppledarna.

2.2 Sammanträden och förrättningar

Följande sammanträden om förrättningar omfattas av bestämmelserna i detta reglemente;

Med sammanträde avses sammanträde med de organ som angetts i punkt 2.1, där protokollföringskyldighet föreligger enligt kommunallagen eller där protokoll förs i huvudsaklig överensstämmelse med kommunallagens bestämmelser.

Förrättning

Med förrättning avses i dessa regler

1. Deltagande, efter särskild kallelse, i sammanträde med regionfullmäktige eller regionstyrelse eller annan nämnd.
2. Studier av verksamheten i den egna förvaltningen.
3. Besiktning eller inspektion.
4. Fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för revisionsuppdrag
5. Protokolljustering, 1 timma. För digital justering betalas endast timarvode.

För nedanstående förrättningar betalas endast timarvode

6. Konferens, informationsmöte, kurs eller liknande i kommunal angelägenhet.
7. Förhandling eller förberedelse för förhandling med personalorganisation.
8. Överläggning med företrädare för annat organ i Region Gotland än det den förtroendevalde själv tillhör.
9. Sammankomst med samrådsorgan i Region Gotland.
10. Överläggning med förvaltningschef eller annan anställd vid det organ i Region Gotland den förtroendevalde själv tillhör.
11. Överläggning med utomstående myndighet.
12. Överläggning med ideella eller andra organisationer.
13. Deltagande, efter särskild kallelse, i sammanträde med organisation där uppdraget givits av regionfullmäktige och ingen ersättning betalas ut från organisationen.

3. Ersättning för förlorad arbetsinkomst

3.1 Rätten till ersättning för förlorad arbetsinkomst

Förtroendevald som inte fullgör uppdrag på heltid eller betydande del av heltid är berättigad till ersättning för förlorad arbetsinkomst. Med betydande del av heltid ska enligt förarbetena till kommunallagen förstås uppdrag omfattande 40 procent av ett heltidsuppdrag eller mer.

Om en förtroendevald har flera uppdrag i Region Gotland där vart och ett av uppdragen understiger 40 procent men där summan av de olika uppdragen motsvarar 40 procent eller mer, ska dessa förtroendevalda inte ersättas för förlorad arbetsinkomst.

3.2 Generella villkor för ersättning

För att ersättning för förlorad arbetsinkomst ska utgå krävs att den förtroendevalda har förlorat arbetsinkomst på grund av sammanträde/förrättning som föranletts av uppdraget och att sammanträde/förrättning finns upptagen i punkt 2.2.

3.3 Villkor för ersättning till timanställda

Den som har en timanställning har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst om man har avstått från att arbeta under ett inplanerat/schemalagt arbetspass för att i stället vara med på sammanträde/förrättning i Region Gotland. Detsamma gäller om den enskilde på

morgonen har blivit uppringd och tillfrågad om att arbeta men då väljer att tacka nej till detta. Den enskilde ska alltså ha gjort ett medvetet val att avstå från ett inplanerat eller erbjudet arbetspass för att i stället gå på sammanträde/förrättning.

Sådan ersättning förutsätter att den enskilde har lämnat in av Region Gotland framtagen blankett på vilken arbetsinkomst per timme framgår och där den enskilde genom att underteckna förbinder sig att följa bestämmelsen i denna paragraf. Även arbetsgivaren ska underteckna blanketten.

3.4 Sammanträde/förrättning på ledig tid

Har den förtroendevalda ett sammanträde/en förrättning på ledig tid har man ingen rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst. Detta innebär att en förtroendevald som byter arbetspass för att få ledig tid för att kunna delta i ett sammanträde/en förrättning inte har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

3.5 Villkor för anställda som arbetar natt

För den som arbetar natt ersätter Region Gotland för förlorad arbetsinkomst som uppstår i och med att förtroendevald måste avstå från att arbeta natt före eller efter förrättning i Region Gotland. Detta förutsätter att den enskilde kan styrka schemalagd arbetstid för den aktuella natten samt vid behov styrka faktiskt löneavdrag.

Överstiger tiden från det att nattarbetet skulle ha avslutats till dess förrättning påbörjas eller det att förrättning avslutas till dess att nattarbetet skulle ha påbörjats 8 timmar, så gäller inte denna bestämmelse.

3.6 Ersättning för faktisk sammanträdestid

Ersättning för förlorad arbetsinkomst utgår för faktisk sammanträdestid/förrättningstid samt för restid mellan bostad och förrättningsställe. Ersättning utgår däremot inte för tid för inläsning av handlingar.

För sammanträde i regionfullmäktige ersätts ledamöter och ersättare för förlorad arbetsförtjänst också för förberedande gruppmöte om maximalt 3 timmar per sammanträde, under förutsättning att den förtroendevalda haft en reell förlorad arbetsinkomst under den tiden.

Ersättning betalas ut efter inlämnad begäran enligt p. 3.8–3.11.

3.7 Villkor för ersättning vid förkortat eller inställt sammanträde

Förtroendevald som har begärt ledigt för sammanträde/förrättning i Region Gotland och där sammanträdet/förrättningen av något skäl ställs in utan att den förtroendevalda då har möjlighet att ta tillbaka sin ledighetsansökan äger rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst för den tid sammanträde/förrättning skulle ha ägt rum i enlighet med kallelse.

3.8 Begäran om ersättning

För att ersättning ska utbetalas krävs att den förtroendevalda för varje förrättning yrkar på ersättning för förlorad arbetsinkomst.

För att en begäran om ersättning för förlorad arbetsinkomst ska vara giltig ska begäran lämnas in till Region Gotland senast 6 månader efter aktuellt sammanträde eller förrättning för att utbetalning ska ske.

Undantag från denna regel kan prövas av regionstyrelsen under förutsättning att skriftlig motivering lämnats om varför tidsgränsen inte har kunnat hållas.

Om det framkommer att den förtroendevalda har lämnat oriktiga uppgifter eller ej kan styrka grunderna för begärda ersättningar, kan den förtroendevalda bli återbetalningsskyldig.

Den enskilde behöver inte vid varje enskild förrättning visa intyg från sin arbetsgivare som styrker löneavdraget, men måste, om Region Gotland så begär, kunna uppvisa ett sådant intyg i efterhand.

För timanställda gäller bestämmelser enligt punkt 3.3.

3.9 Krav på intyg

För anställd grundas ersättningens storlek på intyg från arbetsgivaren om den anställdes löneavdrag. Ett sådant intyg ska inlämnas vid ingången av varje år, om inkomsten förändras samt vid byte av arbetsgivare. Region Gotland utfärdar särskild blankett för arbetsgivarens intyg.

3.10 Villkor för egenföretagare

För förtroendevald som inte har något anställningsförhållande men som driver aktiv verksamhet som ger arbetsinkomst, utgår en schablonersättning/timme motsvarande sammanträdesarvodet i enlighet med *Bilaga Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda*.

För ersättning grundad på en högre nivå krävs att den förtroendevalda lämnar särskilt underlag. Om man har begärt ersättning enligt schablonen, kan man inte i retroaktivt begära högre ersättning.

3.11 Maxbelopp för ersättning

Den ersättningsgrundande inkomsten kan under ett kalenderår högst uppgå till det belopp som för respektive år motsvarar den av regeringen fastställda skiktgränsen, dvs. det belopp som utgör gränsdragning för när statlig skatt ska betalas. Var tids gällande skiktgräns framgår av *Bilaga Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda*.

4. Ersättning för förlorade pensions- och semesterförmåner

4.1 Pensionsförmån

Förtroendevalda har rätt till ersättning för styrkt förlorad pensionsförmån. De förtroendevaldas pensionsförmåner regleras i särskilt pensionsreglemente.

4.2 Semesterförmån

Förtroendevald med tjänstgöringsgrad som uppgår till minst 40 procent har rätt till semesterdagersersättning i enlighet med bestämmelserna i Allmänna Bestämmelser (AB)¹.

¹ Allmänna bestämmelser är det kollektivavtal som reglerar villkoren inom landsting och kommun och som sluts mellan Sveriges Kommuner och Landsting och arbetstagarorganisationerna.

Förtroendevald med en tjänstgöringsgrad som är mindre än 40 procent har rätt till ersättning för styrkt förlorad semesterförmån med högst det belopp som motsvarar sammanträdesarvode i enlighet med vad som anges i *Bilaga Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda*.

5. Arvoden

5.1 Nivåbestämning av arvoden

Alla arvoden nivåbestäms årligen enligt principen med riksdagsmannaarvodets januaribelopp men med tre års eftersläpning.

5.2 Sammanträdesarvode

För sammanträde betalas dels grundarvode för inläsning och förberedelser, dels timarvode som framgår av *Bilaga Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda*.

Anteckningar:

1. Grundarvode betalas en gång per sammanträde. När ett sammanträde löper över flera dagar utbetalas grundarvode en gång per dag.
2. Maximala arvodesbeloppet per dag är grundarvode samt 8 gånger timarvode = heldagsarvode.
3. Till regionfullmäktiges ledamöter och ersättare betalas heldagsarvode inkluderande partigruppssammanträde, gäller inte för förtroendevald som valts till regionråd med 100 % tjänstgöringsgrad.
4. Sammanträde som pågår sex timmar eller mer betalas med heldagsarvode enligt punkt 2.

5.3 Årsarvode

Årsarvode utgår till ordförandena och vice ordförandena i regionfullmäktige, regionstyrelsen, nämnder, utskott, beredningar, revisionen och regionråd. Vissa ledamots- och ersättaruppdrag kan också arvoderas med fast årsarvode. Beslut om storlek på arvoden fattas av regionfullmäktige och redovisas i *Bilaga Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda*.

5.4 Årsarvode för uppdrag på heltid eller betydande del av heltid

Årsarvode från 40 procent och högre enligt *Bilaga Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda* inkluderar alla former av sammanträden/förrättningar i det egna politiska organet (nämnd, arbetsutskott samt tillhörande beredningar och kommittéer).

De som omfattas av denna bestämmelse är således inte berättigade till några särskilda sammanträdesarvoden för arbete knutet till det egna politiska organet. Däremot utgår sammanträdesarvoden för sådana sammanträden/förrättningar som ligger utanför arbetet i det egna politiska organet.

För de som har fast årsarvode understigande 40 procent av ett heltidsarvoderat uppdrag utgår sammanträdesarvode för alla sammanträden/förrättningar.

5.5 Arvoden till regionråd

Arvoden till regionråd betalas med fast månadsbelopp enligt *Bilaga Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda*.

Regionråd har inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst, barntillsynskostnader eller annat rörligt arvode så som sammanträdesarvode eller grundarvode eller andra ekonomiska förmåner i enlighet med 4 kap. 17 § KL.

Regionråd med lägre tjänstgöringsgrad än 100% äger dock rätten att uppbara annat fast arvode, t.ex. som ordförande i nämnd eller liknande, under förutsättning att den sammanlagda arvoderingen aldrig överstiger maxbeloppet enligt p. 5.7 nedan.

Regionråd äger också rätt till resekostnadsersättning och traktamente i enlighet med p. 6.1 nedan.

5.6 Förändringar för regionråd i samband med val

Regionråd som avgår efter val bibehåller arvodet året ut. För regionråd som efter val får förändrad tjänstgöringsgrad gäller följande;

1. när tjänstgöringsgraden ökar erhåller regionrådet den nya, högre ersättningen från den 15 oktober, vid mandatperiodens start.
2. när tjänstgöringsgraden minskar erhåller regionrådet samma ersättning som före valet hela året ut, för att därefter vid årsskiftet erhålla den nya, lägre ersättningen.

5.7 Maxbelopp för utbetalat arvode per kalendermånad

Summan av arvoden (fasta och sammanträdesarvoden) till icke heltidsarvoderad förtroendevald (under 100 procent) kan under en kalendermånad utgå med som mest 90 % av regionstyrelsens ordförandes månadsarvode.

5.8 Arvoden för tillfälliga beredningar

Fasta arvoden till ordförande och vice ordförande i tillfälliga beredningar som tillsätts av fullmäktige eller styrelsen ska utgå med särskilt belopp som fastställs av regionstyrelsen.

5.9 Maxbelopp för heldagsarvode

Förtroendevald som under samma dag deltar i flera sammanträden/förrättningar har inte rätt till arvoden med ett högre sammanlagt belopp än ett heldagsarvode.

5.10 Begäran om arvode eller kostnadsersättning för resa eller andra utlägg

För att en begäran om arvode eller kostnadsersättning för resa eller andra utlägg där arvode eller ersättning inte har utbetalats i gängse ordning ska begäran lämnas in till Region Gotland senast 6 månader efter aktuellt sammanträde eller förrättning för att utbetalning ska ske.

Undantag från denna regel kan prövas av regionstyrelsen under förutsättning att skriftlig motivering lämnats om varför tidsgränsen inte har kunnat hållas.

Om det framkommer att den förtroendevalda har lämnat oriktiga uppgifter eller ej kan styrka grunderna för begärda ersättningar, kan den förtroendevalda bli återbetalningsskyldig.

6. Rese- och traktamentsersättning

6.1 Resekostnadsersättning och traktamente

För förtroendevald som fullgör uppdrag i Region Gotland utgår resekostnadsersättning och traktamente enligt samma regler som för Region Gotlands medarbetare.

Resekostnadsersättning utgår för resa mellan den förtroendevaldes folkbokföringsadress och sammanträdes-/förrättningsstället.

6.2 Restidsersättning

Restidsersättning för resa till och från sammanträde betalas i form av kilometerersättning med belopp per kilometer resväg tur och retur som anges i *Bilaga Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda*.

Restidsersättning utgår för resa mellan den förtroendevaldes folkbokföringsadress och sammanträdes-/förrättningsstället.

Bestämmelser om restidsersättning gäller inte de förtroendevalda som begär ersättning för förlorad arbetsinkomst och restid enligt punkt 3.6-3.11.

6.3 Schablonersättning för regionråd

Regionråd är berättigade bilersättning varje månad motsvarande en beräknad körsträcka av 240 km för regionråd med 100 % tjänstgöringsgrad, för övriga regionråd i proportion till beslutad tjänstgöringsgrad.

6.4 Regler för förtroendevald med funktionsnedsättning

Förtroendevalda med funktionsnedsättning har rätt till styrkt ersättning för resekostnader som på grund av funktionsnedsättningen uppkommer när de fullgör uppdrag för Region Gotland.

Detta gäller dock inte förtroendevalda som fullgör uppdragen på heltid eller på betydande del av heltid.

7. Ersättning för barntillsynskostnader

7.1 Villkor för ersättning

Förtroendevald som på grund av sammanträde/förrättning haft styrkta kostnader för tillsyn av barn under 12 år får ersättning/timme motsvarande sammanträdesarvodet. Påbörjad timme räknas som hel timme. Särskild prövning ska kunna göras i det enskilda fallet vad gäller barn 12 år och äldre.

Ersättning utgår inte om tillsynen har utförts av person som tillhör den förtroendevaldas hushåll och inte heller för tid då barnet vistas i den reguljära barnomsorgen eller uppbär vårdnadsbidrag.

8. Övriga bestämmelser

Förmåner under sjukdom och föräldraledighet regleras i enlighet med vad som gäller för anställda i Region Gotland.

8.1 Rätt till ledighet motsvarande semester

Regionråden bör varje år beredas ledighet motsvarande semester.

8.2 Villkor för sjukfrånvaro

För förtroendevald med tjänstgöringsgrad som uppgår till minst 40 procent tillämpas bestämmelserna i AB vid frånvaro på grund av sjukdom. Sådan förtroendevald, som på grund av sjukdom är helt förhindrad att utföra sitt uppdrag, ska anmäla detta till Region Gotland.

För förtroendevald med en tjänstgöringsgrad som är mindre än 40 procent utgår oavkortat arvode de första 30 dagarna vid varje sjukdomsfall. Därefter utgår inget ytterligare arvode. Det ankommer på den enskilde att anmäla sjukfrånvaro som överstiger 30 dagar.

Till vice ordförande, som inkallats att tjänstgöra som ordförande under ordinarie ordförandes längre bortavaro, under längre tid än en månad, i anledning av sjukdom etc. betalas under tjänstgöringstiden motsvarande ersättning som till ordförande.

Motsvarande ersättningsregel ska gälla för ersättare i regionstyrelsen och regionstyrelsens arbetsutskott som inkallats att långtidstjänstgöra som ledamot.

8.3 Rätt till föräldraledighet

Förtroendevald med tjänstgöringsgrad som uppgår till minst 40 procent har rätt till föräldraledighet i enlighet med bestämmelserna i AB.

8.4 Tillfälliga uppdrag för annan huvudman

För tillfälliga politiska heltidsuppdrag hos annan huvudman än Region Gotland beviljas ledighet under högst 6 månader. Möjlighet att få denna tid förlängd finns genom beslut i regionstyrelsen. Under ledighet utgår varken arvode eller ersättning från Region Gotland.

8.5 Rätt till ledighet för annan tjänstgöring

Den som uppbär fasta arvoden och som blir inkallad av Försvarmakten eller Myndigheten för samhällsskydd och beredskap till övningar eller annan tjänstgöring har rätt till ledighet för detta. Under ledighet utgår varken arvode eller ersättning från Region Gotland.

8.6 Ansökan om annan ledighet

Om en förtroendevald ansöker om annan ledighet än den som framgår av p. 8.1- 8.5 är det regionstyrelsen som ska besluta om ledigheten kan beviljas och om vilka förmåner som ska utgå.

9. Tolkning och tillämpning av regelverk

Frågor om tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser avgörs av regionstyrelsen.